

Студенти, що проживають у гуртожитках вишів, мають право на субсидію для оплати житлово-комунальних послуг. Утім, не всі знають, як це право реалізувати на практиці та яка участь вишів у цьому. Хто, кому і що за чим — усе розберемо покроково

Субсидії студентам — мешканцям гуртожитків: умови та порядок призначення

Олеся СКРИМОВСЬКА,
експерт МСФР Головбух

Субсидія — своєрідна пільга від держави на оплату комунальних послуг. Умови призначення та порядок надання субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива визначено у Положенні, затвердженому постановою КМУ від 21.10.1995 № 848 (далі — Положення № 848).

За призначенням субсидій мають право звертатися як власники житла, так і особи, що орендують його на умовах договору. Студенти, які проживають у гуртожитках та досягли 18 років — не виняток. Тож розглянемо, як призначати та розраховувати субсидію студентам, а також підкажемо, як відобразити її в бухгалтерії.

Розрахунок та призначення субсидій студентам

Особам, що проживають у гуртожитках, призначають субсидію для оплати:

- комунальних послуг (централізоване постачання холодної та гарячої води, водовідведення, газо- та електропостачання, централізоване опалення, а також вивезення побутових відходів тощо);
- послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (прибирання внутрішньобудинкових приміщень та прибудинкової території, санітарно-технічне обслуговування, обслуговування внутрішньобудинкових мереж, утримання ліфтів, освітлення місць загального користування, поточний ремонт тощо).

Такі субсидії призначають за наявності різниці між розміром плати за комунальні послуги у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами і обсягом визначеного Кабінетом обов'язкового відсотка платежу (п. 4 Положення № 848).

Як розраховувати

Право на субсидію мають студенти, які:

- досягли 18-річного віку;
- зареєстровані у гуртожитку або проживають у гуртожитку на підставі укладеного договору.

Субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг розраховують з огляду на середньомісячний сукупний дохід осіб за два квартали до місяця, що передує місяцю, з якого призначають субсидію (п. 12 Положення № 848).

Призначаючи субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг громадянам, які одержують (одержували) стипендію, враховують фактичні розміри стипендії та соціальних виплат (абз. 6 п. 12 Положення № 848). Студентів, які навчаються за договорами (контрактами) або втратили право на стипендію за результатами семестрового контролю, за визначення права на субсидію вважають такими, що не мають середньомісячного сукупного доходу. Для таких студентів середньомісячний дохід визнають у розмірі одного прожиткового мінімуму.

Соціальні норми житла та соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами, на оплату яких держава надає пільги та встановлює субсидії, визначено постановою КМУ «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» від 06.08.2014 № 409.

За житлово-комунальні послуги студенти мають сплачувати **обов'язковий платіж**. Якщо їм призначають житлову субсидію, розмір цього платежу визначають згідно із постановою КМУ «Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії» від 27.07.1998 № 1156.

Розраховують його за формулою:

$$P_0 = K_d / K_r \times P_r$$

де P_0 — частка плати за послуги для домогосподарства (частка доходу), яку слід округлювати до двох знаків після коми;

K_d — коефіцієнт доходу — відношення розміру середньомісячного сукупного доходу до прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунок на місяць, встановленого на дату, з якої призначають субсидію;

K_r — базовий коефіцієнт доходу для призначення субсидії — два прожиткових мінімуми на одну особу в розрахунок на місяць ($K_r = 2$);

P_r — базова норма плати за житлово-комунальні послуги — 15% середньомісячного сукупного доходу домогосподарства ($P_r = 15$).

Як цей розрахунок виглядає на практиці, покажемо на *Прикладах 1, 2*.

ПРИКЛАД 1. Розрахунок розміру субсидії студенту — мешканцю гуртожитку, що отримав стипендію

Зареєстрований у гуртожитку університету студент сплачує в місяць вартість житлово-комунальних послуг у сумі 570,00 гривень. Окрім стипендії він не отримує інших доходів. Його дохід за III-IV квартал 2017 року наведено у *Таблиці*.

липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
1100,00	1100,00	1100,00	1100,00	1300,00	1300,00
Середньомісячний дохід 1166,66 гривень.					

Чи має у такому випадку студент право на субсидію та у якому розмірі?

Розрахуємо суму субсидії:

- Визначимо обов'язковий відсоток платежу:
 $1166,66 \div 1762,00 \div 2 \times 15\% = 4,97\%$;
- Порахуємо суму обов'язкового платежу:
 $1166,66 \times 4,97\% = 57,98$ грн;
- Субсидія становитиме:
 $570,00 - 57,98 = 512,02$ грн.

Тож студенту можуть призначити субсидію для оплати комунальних послуг у розмірі 512,02 гривні.

ПРИКЛАД 2. Розрахунок розміру субсидії студенту — мешканцю гуртожитку, що не отримує стипендію та інших доходів

Зареєстрований у гуртожитку університету студент сплатив у місяць вартість житлово-комунальних послуг сумі 570,00 гривень. Він протягом III-IV кварталів 2017 року не отримував жодних доходів. Чи має у такому випадку студент право на субсидію та у якому розмірі?

Розрахуємо суму субсидії:

- Визначимо обов'язковий відсоток платежу. Позаяк у студента відсутні доходи, середньомісячний дохід визначено на рівні прожиткового мінімуму (з 01.01.2018 — 1762,00 грн):
 $1762,00 \div 1762,00 \div 2 \times 15\% = 7,5\%$;
- Порахуємо суму обов'язкового платежу:
 $1762,00 \times 7,5\% = 132,15$ грн;
- Субсидія становитиме:
 $570,00 - 132,15 = 437,85$ грн.

Тож студенту можуть призначити субсидію для оплати комунальних послуг у розмірі 437,85 гривень.

Як призначати

Аби отримати субсидію, студент повинен звернутися із заявою в Орган праці та соціального захисту населення (далі — Орган соціального захисту). До заяви він має додати заповнену декларацію про доходи і витрати за встановленою формою, копію паспорта та ідентифікаційного коду. У свою чергу, Орган соціального захисту звертається до навчального закладу із запитом, аби отримати інформацію про розмір плати за житлово-комунальні послуги. Цей запит обов'язково має містити:

- прізвище, ім'я та по батькові особи, що звернулася за призначенням субсидії;

- адресу зареєстрованого місця проживання;
- дату звернення для призначення субсидії.

Навчальний заклад зобов'язаний надати відповідь на запит протягом п'яти днів із дня його отримання у Порядку, затвердженому наказом Міністерства молоді та спорту, Міністерства соціальної політики, Міністерства регіонального розвитку від 20.09.2011 № 1077/357/197. Ця відповідь обов'язково має містити:

- довідку про склад сім'ї або зареєстрованих у житловому приміщенні/будинку осіб за формою, затвердженою наказом Міністерства праці від 22.07.2003 № 204 із зазначенням строку реєстрації за місцем проживання зазначених осіб у гуртожитку;
- розмір плати за житлово-комунальні послуги — загальний та окремо за кожною послугою із зазначенням нормативного обсягу споживання. А ще — тарифу, що діяв на початок місяця, в якому надійшло звернення для призначення субсидії.

Після отримання усіх документів Орган соціального захисту призначає субсидію студенту з місяця звернення до закінчення навчального року.

Розмір плати за житлово-комунальні послуги може зазнавати змін у зв'язку:

- зі зміною тарифів;
- з перерахунком по фактичних показниках обсягів споживання комунальних послуг;
- з ненаданням окремих послуг тощо.

Навчальний заклад протягом десяти днів зобов'язаний повідомити про це Орган соціального захисту для проведення перерахунку призначених субсидій.

Розмір плати за проживання в студентських гуртожитках навчальні заклади визначають відповідно до спільного наказу Міністерства молоді та спорту, Міністерства освіти та науки «Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів державної та комунальної форм власності» від 28.03.2011 № 284/423/173.

Аби субсидії студентам призначили якнайшвидше, навчальний заклад може сам ініціювати звернення до Органу соціального захисту. Для цього потрібно:

- зібрати заяви, декларації, копії паспортів та ідентифікаційних кодів від студентів;
  - підготувати та додати документи від закладу.
- До цього можна долучити студентську профспілку та уповноважити її:
- роз'яснити студентам, як можна отримати субсидію;
  - зібрати та подати відповідні документи до Органу соціального захисту.
- Це значно спростить механізм призначення субсидій студентам.

Облік за стандартами

Призначені студентам субсидії Орган соціального захисту має перераховувати на рахунок навчального закладу. Звісно ж, цю господарську операцію потрібно відображати в обліку.